

Det Biovidenskabelige Fakultet

Fagpakke dag 1

Algoritmer og problemløsning

Arinbjörn Brandsson Benjamin Rotendahl Mathias Mortensen

- Forløbets program
- Introduktion til algoritmer
- Algoritme vs Algoritme
- Algoritme design
- Øvelser
- Opsamling og Spørgsmål

Program for de kommende uger

Uge 1

- Introduktion til algoritmer.
- Algoritme design og metoder.
- Hvordan man kan sammenligne forskellige løsninger.
- Øvelser i algoritmer.

Program for de kommende uger

Uge 1

- · Introduktion til algoritmer.
- · Algoritme design og metoder.
- Hvordan man kan sammenligne forskellige løsninger.
- Øvelser i algoritmer.

Uge 2

- Introduktion til Programmering.
- · Programmerings øvelser.

Program for de kommende uger

Uge 1

- Introduktion til algoritmer.
- Algoritme design og metoder.
- Hvordan man kan sammenligne forskellige løsninger.
- Øvelser i algoritmer.

Uge 2

- Introduktion til Programmering.
- Programmerings øvelser.

Uge 3

- Databehandling med Machine Learning.
- Øvelser i dataanalyse.

Hvad er en Algoritme?

An algorithm is a self-contained step-by-step set of operations to be performed that can be expressed within a finite amount of space and time and in a well-defined formal language.

Hvad er en Algoritme?

An algorithm is a self-contained step-by-step set of operations to be performed that can be expressed within a finite amount of space and time and in a well-defined formal language.

På dansk

En algoritme er en opskrift på hvordan et bestemt problem kan løses.

Havregryns algoritme

Eksempel

```
Algorithm 1
Indgangsbetingelser: En skål, mælk, havregryn
Udgangsbetingelser: Morgenmad
  while Skålen ikke er fyldt do
     Hæld Gryn i Skålen
  end while
  if Jeg er tyk then
     mælk = Minimælk
  else
     mælk = Letmælk
  end if
  while Skålen ikke er fyldt do
```

Hæld mælk i Skålen

end while

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som:" så tager du det bedste resultat ..."

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som:" så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som:" så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

input og output Jeg skal vide at hvis jeg giver den *A* så returnerer den *B*.

Krav til en algoritme

Veldefineret Ingen tvetydigheder og vendinger som:" så tager du det bedste resultat ..."

Terminerer Den må ikke køre for evigt, du skal garantere at den rent faktisk finder sit svar.

input og output Jeg skal vide at hvis jeg giver den A så returnerer den B.

Kan bevises Det er muligt både at bevise korrekthed og køretid for algoritmen.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Primtals faktorisering

Bruges i *kryptering:* Basis for at vi kan have sikker kommunikation.

Algoritmer bruges inden for alle former for problemløsnings.

Bioinformatik

Longest commen subsequence: Sammenligning af DNA strenge for at se hvor beslægtet to strenge er.

Primtals faktorisering

Bruges i *kryptering:* Basis for at vi kan have sikker kommunikation.

Machine Learning

En samling af algoritmer der selv kan lære og finde egenskaber i store data sæt. Gør det muligt at løse problemer der før var uden for menneskers kunnen.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

Har en computer

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

Hold B

 Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen Insertion Sort

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen
   Insertion Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på 5 timer.

Soterings algoritmer

Givet en liste af n tal ønsker vi at returnere en sorteret liste af længde n.

Hold A

- Har en computer
- Bruger algoritmen
   Merge Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på under 20 minutter
- De kan sortere 100 millioner tal på 4 timer.

- Har en computer der er 1000 gange hurtigere end hold A
- Bruger algoritmen
   Insertion Sort
- De kan sortere 10 millioner tal på 5 timer.
- De kan sortere 100 millioner tal på 23 dage!

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Definition på køretid

En øvregrænse for den tid der bliver brugt på at løse et problem af størelse *n*. Skrives som

$$O(n), O(n^2), O(n \lg n), O(n!), O\left(\frac{a}{b}\right)$$

Sammenligning af Algoritmer Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive

Vi bruger begrebet Køretid for at beskrive hvordan tiden en algoritme bruger stiger med input.

Definition på køretid

En øvregrænse for den tid der bliver brugt på at løse et problem af størelse *n*. Skrives som

$$O(n), O(n^2), O(n \lg n), O(n!), O\left(\frac{a}{b}\right)$$

Algoritme for minimums funktionen

Givet en liste $X = [x_1, x_2, ..., x_n]$ ønsker vi at returnere det mindste tal i listen. Hvad er algoritmen og hvad er køretiden?

Eksempel

```
Algorithm 2
```

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```


Eksempel

Algorithm 3

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid?

Eksempel

Algorithm 4

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n)

Eksempel

Algorithm 5

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n) Er den optimal?

Eksempel

Algorithm 6

```
Input: En liste X = [x_1, x_2, ..., x_n]
Ouput: Det mindste tal i listen.
```

```
min = x_1

for x_i in X do

if x_i < min then

min = x_i

end if

end for
```

Analyse af algoritmen

Køretid? O(n)Er den optimal? Jeps!

Eksempler på køretid

Bogo Sort

Køretid på O(n!)

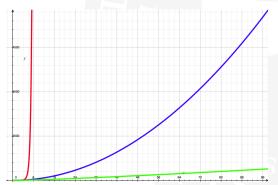
Insertion Sort

Køretid?
 O(n²)

Merge sort

Køretid på O(n lg n)

Figure: Graf over køretider

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

Beskriv problemet med egne ord.

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- 1 Beskriv problemet med egne ord.
- ② Del problemet op i mindre dele.
- 3 Definer output

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- 1 Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.
- Opening of the second of th
- 4 Definer input

Hvordan finder man på en algoritme

Algoritme for algoritmer

- 1 Beskriv problemet med egne ord.
- 2 Del problemet op i mindre dele.
- Opening of the second of th
- 4 Definer input
- 6 Beskriv trin for at gå fra input til output

Øvelser

Algoritme for øvelserne

1 Der præsenteres et problem med eksempler.

Øvelser

Algoritme for øvelserne

- 1 Der præsenteres et problem med eksempler.
- 2 I finder på en algoritme for problemet (Arbejd gerne sammen)

Øvelser

Algoritme for øvelserne

- 1 Der præsenteres et problem med eksempler.
- 2 I finder på en algoritme for problemet (Arbejd gerne sammen)
- 3 Vi løser den sammen på tavlen.

Søgning

Mål

Givet en sorteret liste og et element, bestem om element er i listen, ved at kigge på så få elementer som muligt.

Søgning

Mål

Givet en sorteret liste og et element, bestem om element er i listen, ved at kigge på så få elementer som muligt.

Eksempel

Lad en liste være givet ved [2,4,5,7,8,11,25], hvor vi ønsker at finde ud af om elementet 11 er listen. Svaret skulle gerne være ja. (det første element har indeks 0).

Sortering

Mål

Sorter en givet usorteret liste.

Sortering

Mål

Sorter en givet usorteret liste.

Eksempel

Lad en liste være givet ved [7, 4, 5, 12, 1], denne vil vi gerne sortere! Den sorterede liste skulle gerne være [1, 4, 5, 7, 12].

Implementering af sorteringsmetode

Mål

Skriv en algoritme for Bubble Sort.

Implementering af sorteringsmetode

Mål

Skriv en algoritme for Bubble Sort.

Eksempel

Tayledemonstration!

Primtal

Mål

Skriv en algoritme der finder det *n*'te primtal - prøv at gør den så hurtig som mulig.

Primtal

Mål

Skriv en algoritme der finder det *n*'te primtal - prøv at gør den så hurtig som mulig.

Eksempel

Find det femte primtal. Algoritmen skal gerne returnere 11.

Spørgsmål

Næste gang

I lærer at implementere algoritmer så i kan få en computer til at køre dem.

Nogle Spørgsmål?

